GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 46.

W e Srzodę Dnia 7. Czerwca 1797.

ROZPORZĄDZENIE
C. K. Pełnomocney zadworney Kommifsyi Gallicyi zachodniey.

Prawidła do utrzymywania w stanie dobrym realności duchownych Beneficyow puszczaiąc one w arendę.

Już się wiele zdarzyło przypadkow, iż duchowne Beneficia, po części przez owe w tym tu kraiu tak bardzo we zwyczay wprowadzone puszczanie w arendę ich realności i dochodów czyli prowentów na wiele lat, po części zaś przez własne złe gospodarstwo posiadaczow dożywotnich, którzy częstokroć bez pozostawienia iakiego maiątku umieraią, w naybiednieyszy stan zamienione, i nie tylko ich sukcefsorowie w użyciu tychże uszczupleni zostali, ale nawet beneficia same znacznie podupadły. Dla zachowania więc na przyszłość prebendy duchowne od tym podobnych upadków, w celu oraz utrzymania onych według możności w dobrym stanie ku dobru ogólnego duchownego stanu, ustanawiaią się, stosownie do naywyższey rezolucyi de dato 17 Februarii, następuiące prawidła bespieczeństwa:

1. Zostawia się w prawdzie do woli każdego duchownego Beneficiata, iako do czesnego posiadacza i użytkuiącego z swego Beneficium, puscić w arendę kilko-letnią realności i dochody tegoż Beneficium; wszelako nie mogą podobne dzierżawy nad czas życia beneficiata rozciągać się, lecz, ieśli tenże beneficiat w przeciągu takowego na kilka lat ustanowionego arendownego terminu umiera, ma bydź dzierżawa za zgasłą poczytana, dzierżawca zaś w tym przypadku, gdy w nieiakim sposobie wynadgrodzenia poszukiwać za rzecz słuszną bydź sądzi, ma się iedynie maiątku pozostaiego po swym arenduiącym trzymać.

2. Wkłada się dziekanom prowincyonalnym za naycelnieyszy obowiązek, ażeby, pod czas procz tego zwyczayney roczney wizytacyi duchowieństwa pod niemi zostaiącego, mianowicie w rozpoznanie stanu realności duchownych Beneficiow wraz z zwierzchuiczemi i patronatowemi czyli kollatorowemi reprezentantami pilnie wchodzili, i o tu dostrzeżonych wadach pod własną wspólną odpowiedzią przełożonemu

sobie urzędowi cyrkularnemu natychmiast donosili, który to urząd cyrkularny na ten czas takowe rozporządzenie uczyni, by dochody Beneficium tak długo w sekwestrze zostawały, dopoki wynalezione wady ułatwione, szkody wynadgrodzone, i wszystko do dawnego stanu doprowadzone nie będzie.

3. Nakoniec, własnym będzie staraniem C. K. cyrkularnych urzędow, tak przy okazyi zwyczaynego obieżdzania dystryktow, iako też pod czas innych podroż w interefsach, by na stan duchownych realności troskliwą baczność dawali, i względem wizytacyi dziekanow zarowno kontroll utrzymywali.

Co się więc ogolnemu duchowieństwu beneficyatu, tudzież zwierzchnościom i kollatorom, zgoła, ogólnie do powszechney wiadomości i zachowania, ninieyszym ogłasza.

W Krakowie dnia 7. Marca 1797 roku.

Jan Wacław baron de Margelik,
J. C. K. Apostolski Mości pełnomocny Kommifsarz.

Leopold Schultz.

Z Wiednia d. 31. Maia.

Podług urzędownego rapportu F. Z. M. barona Terzy z Mahrburg, iuż Francuzi wszystkie wewnętrzney Austryi prowincye i nad brzeżne kraie opuścili. W iednym dniu 24 maia wyszli z Klagenfurtu, Gorycyi i Tryestu i swoy marsz w Weneckie obrocili. Obydwa skrzydła armii Austryackiey i korpus pod rozkazami jenerała maiora Klenau rozpoczęły swoy marsz dla osadzenia opuszczonych mieysc od armii Francuzkiey i rozciągnienia się na granicach, oczym dalszych wiadomości oczekuiemy.

Dnia 17 t. m. margrabia Luchesini pożegnał się z Cefsarzem Jmć i zapewne do Berlina się uda.

Z Londynu d. 19. Maia.

Listy z Spithead, Chatham, Portsmut i reszty wszystkich morskich portow zgadzaią się, iż zamieszania na flocie za pośrzednictwem admirała Howe, który iuż do Londynu powrocił, szczęśliwie uśmierzone zostały. Flotta pod admirałem Bridport wyszła przedwczorem na morze, może się tego roku doczekamy chwalebnego 1go czerwca. Tak więc przez czuynność rządu spisek odwrócony został, który więcey iak inny byłby mogł bydź kraiowi nader niebezpieczny.

Życzemy sobie abyśmy to samo o Irlandyi powiedzieć mogli; ale tam pokazuie się duch rewolucyi coraz to strasznieyszym, większym i mocnieyszym. Sekretarz stanu P. Pelham zdał iak wiadomo na sefsyi Irlandzkiego parlamentu rapport sekretney kommifsyi względem odkrytych papierów w Belfast tak nazwanych ochotników, czyli defenderów, zkąd się wiele dobrego spodziewać potrzeba. Wspomnieni ludzie pod pozorem reformy parlamentu i przypuszczenia katolikow do rownych praw, ułożyli plan oderwania Irlandyi od Anglii, obalenia teraźnieyszego rządu i zaprowadzenia republikanckiey Francuzkiey formy rządu. Wzięli sobie za początek, iż iedynie lud, wolą ludu wyrazić może. Przeięty traktat zamyka

dłle

proiekt ich nowey konstytucyi. Naymnieysza konstytucyyna część składa się z części obywatelów każdey baronii, a ieżeliby ta za wielka była, dzieli się na 2; te obieraią kommissyą hrabstwa; gdy iuż pewna liczba będzie ich wybrana, obieraią ci znowu deputowani członkow do prowincyonalney kommissyy; a gdy iuż 2 lub więcey takowych kommissyy będzie obranych, obieraią te znowu członki do narodowey kommissyi. Powinności różnych tych członków i urzędników są wyraźnie oznaczone; woyskowość, skarb i sądownictwo iuż są uorganizowane. Oni wybieraią pieniądze, używaią ich na pewne zamiary, dostawiaią broni i obieraią sobie officyerow; wyznaczony iuż iest trybunał, gdy rewolucya wybuchnie, aby decydował nad maiątkami i życiem oskarżonych. — Ten papier mieści także w sobie formułę przysięgi, aby związek i braterstwo iak naybardziey rozszerzać i niczem się nie dać uwodzić, bydź oskarżycielem brata swego.— Rapporta poniższych kommissyy mieszczą w sobie imiona członkow miast i dystryktow; podpisane pieniądze, wyszczegulnienie ich ammunicyi, fuzyy, bagnetow, szabel, pik, prochu &. Z grubey broni maią iuż 8 armat i 1 mozdzierz. Cała liczba sprzysiężonych wynosi do 100,000 ludzi. W niektórych papierach iest wzmianka o przybyciu ich przyiaciół do Bantry, i że na ów czas nie będzie względu ani na oyca, ani na syna. Niektóre osoby są iuż od nich samych oskarżone, przed ich własnym sądem słuchane i uwolnione, a drugie na śmierć skazane. Swe rewolucyyne zamiary pokrywaią zdaniami niektórych polityków, filozofów i teologów, że wszystka władza od ludu pochodzi, i że gdy prawnie obrani regenci na tyranow się przeistoczą, iest powinnością i prawem ludu z bronią w ręku odebrać im nazad władzę.— Wszystkich prac użyli na swoią stronę przeciągnąć woyska, i tu i owdzie wielkie iuż mordy popełnili. Rapport ten znowu w parlamencie Irlandzkim będzie roztrząsany, i naylepsze sposoby do przydušzenia tego rewolucyą ciężarnego towarzystwa obmyślone. P. Ponsonby obiecał w krótce proiekt reformy parlamentu przełożyć.

Rząd nasz posyła teraz margrabiego Cornwallis z wielką mocą do Dublina, która między innym ma i to w sobie mieścić aby katolików Irlandzkich, którzy ⅞ całey Irladzkiey ludności składaią, do wszystkich praw obywatelskich przypuścić. Teraz wysłano tam z Anglii i Szkocyi do 10,000 woyska, wiele ammunicyi i baranow. W północnych stronach Irlandyi zaszły iuż formalne potyczki między Defenderami i regularnym woyskiem, i domowa woyna iest nie uchronna, ieżeli prędko spokoyności nie potrafią przywrocić. Kwakrowie w Birmingham wymazali niedawno iednego z swego towarzystwa, zato iż do fabryki broni i zbroi należał. Ta sekta pragnie iak wiadomo, wiecznego pokoiu między ludźmi.

Wczoray zgromadził się cały dwór z powodu zaślubienia Xięcia dziedzicznego Würtemberskiego o godzinie 12, a o godzinie 1 zaczęła się parada weselna do kaplicy zamkowey. Gwardya otoczyła zamek i kaplicę. Arcybiskup Kantorsberski dawał podług obrządku Angielskiego kościoła ślub.

Nasi ministrowie posłali iuż wice królowi Irlandzkiemu instrukcye, aby tamteyszm regularnym woyskom oświadczył, że

)2(

im żołd będzie powiększony. Z niektórych okolic połnocney Irlandyi przychodzą do króla adreſsy, aby teraźnieyszych ministrów oddalił. Za wieść iakoby zamek Dubliński był spalony nie ręczy się.

Przysięga, którą ziednoczeni Irlandczykowie wykonywaią, brzmi co do słowa: " Oświadczam się dobrowolnie przed Bogiem, że nie przerwanie starać się będę związek braterski między Irlandczykami, iakieykolwiek będą religii, zaszczepiać, i że nie ustannie pracować będę równą i przyzwoitą reprezentacyą ludu Irlandzkiego uskutecznić. Deklaruię przy tym, iż ani nadzieia, ani boiaźń, ani nadgrody, ani kary nie nakłonią mnie w prost lub ubocznie preciw iednemu lub więcey członkom tego lub podobnego towarzystwa za ich zdania w towarzystwie lub oprócz towarzystwa okazane, nastawania lub wskazania, a to z obowiązków naszego towarzystwa. „

Podług drukowanych list, przyłączyło się do ziednoczenia Irlandzkiego w okolicach Antrim 22,922, w Down 16,000, w Dery 10,000, w Tyrone 6860, w Armagh 4000 ludzi &c. W rezolucyach, które towarzystwo wydało, stoi ieszcze między innym: że wszyscy zdatni do broni mieszkańcy, będą w rekwizycyą dla obrony swoich praw wzięci, że na utrzymanie woysk powszechna kontrybucya będzie nałożona i wszystkie tytuły zniesione. Maiątek nieprzyiaciół wolności będzie na rzecz narodu skonfiskowany, a ich osoby aresztowane. Dzierżawcy maią żywność, bez którey się obeyść mogą dostawiać, a wdowy i dzieci tych co w służbie za wolność polegli, z narodowego funduszu będą odbierali zasiłki. Będzie rewolucyyny wydział ustanowiony, a magistraty na 6 miesięcy porobione; ieżeli się rewolucya ukończy, to członki tych magistratów będą na rok obrane.

Dnia 11 maia napadło przy Monaghan w północney Irlandyi 250 ziednoczonych Irlandczykow na kapitana Loskie, który 32 żołnierzy przy sobie miał: pierwsi będąc bez broni żądali iey od tych. Lecz wspomniony kapitan attakował ich, ranił kilku i zabił ze 20 ludzi resztę rozpędził.

Maytkowie na Portmutskiey flocie zdali iuż sami rapport o zaszłych rozruchach na flocie. Przywodzą w nim między innym, że wieść iakoby maytkowie z Francuzkiemi agentami korrespondowali iest całkiem fałszywa: Angielski maytek brzydzi się nawet myślą o zdradzie kraiu, i nigdy od swych patryotycznych zdań nie odstąpi.

Wczoray mieli przyiaciele reformy Angielskiego parlamentu w liczbie przeszło 1000 osòb w Kron i Anker gospodzie swoie zgromadzenie. Znany Horne Tooke &c. byli tam przytomni. Między zdrowiami, które spełniano, były i te: Prędki pokoy i allians z rzecząpospolitą Francuzką! Niech żyią i oby prętko uwolnieni byli patryoci, którzy w Irlandzkich Bastyllach ięczą! Niech żyią armie, które się za wolność biły! Przeciw ministrom miano mocne mowy i niektóre proiekta względem reformy parlamentu ułożono, która iak mówiono iedynie naród uratować może.

Flota, z którą lord Bridport pod żagle poszedł składa się z 17 liniowych okrętow, 6 fregat i 3 małych okrętów. Dla przeciwnych zachodnich wiatrów nie mogła dotąd z kanału wyyść. Eskadra admirała Curtis wyydzie dakże w tych dniach

na morze. Wiadomość okrętowa, że także na Brestkiey flocie z przyczyny nie płacenie gotowemi pieniądzmi rozruchy wybuchnęły, nie sprawdziła się.

Plebani żądaią także teraz w Anglii powiększenia pensyy.

Neapolitański poseł, który tu nieiaki czas bawił i teraz do Paryża iedzie, wyiechał z Londynu. Słychać że ma względem pokoiu zlecenia, i że wnet Angielski pełnomocnik za nim pośpieszy. Będący w Turynie nasz poseł P. Trevor, powrócił tu na Paryż, gdzie się nieiaki czas zabawił.

Teraźnieysza Xżna Würtemberska popłynie na fregacie St. Fiorenzo do Niemiec i dwa woienne okręty będą ią oprócz tego konwoiowały. Ta iedna fregata która w Shernes nie należała do tamteyszych na flocie rozruchów. Jak słychać ma Xżna w Stade na ląd wysiąść i od wielu osób królewskiego dworu do Hanoweru bydź odprowadzona. Xżna nie lubi morskiey podróży, i z początku życzyła sobie na Kale przez Francyą do Stuttgard poiechać; ale nie przydzie do tego, chociażby nie wiele potrzeba zażyć trudności, gdyż Würtemberg w pokoiu żyie z Francyą.

Papiery stoią dziś 48½ za sto.

Z Paryża d. 18. *Maia.*

Dzisieyszy Redaktor wyraża co następuie:

Wiadomość po wielu pismach rozsiana, iakoby rząd Angielski miał prosić o paszport dla nowego swego negocyatora do Paryża, iest nieprawdziwa; domyślać się jedynie można, iż rząd wspomniony przyymie nakoniec zasady słuszności i pomiarkowania, czego mu rząd Francuzki tak wyraźny i uderzaiący dał z strony swey przykład.

Dnia 16. wysłał Dyrektoryat do obydwoch izb ciała prawodawczego następuiące poselstwo:

Obywatele Reprezentanci! Wtym właśnie momencie odebrał dyrektoryat przyłączony tu manifest, który jenerał Buonaparte z okoliczności położenia naszego z rzecząpospolitą Wenecką wydał. — Dyrektoryat pochwalił natychmiast środki przedsięwzięte tym manifestem. — Szpieszy się Dyrektoryat donieść wam także o swoim przedsięwzięciu względem wykonania 328 artykułu konstytucyi.

Manifest ten dla wiadomey iuż iego treści i skończonych interessow z Wenecyą, opuszcza się.

Tegoż dnia rada 500 dekretowała formalnie, że od d. 20. t. m. woyska morskie żołd swoy w gotowych pieniądzach odbierać będą. Komendanci w trzech wielkich portach, maią brać co miesiąc do pensyy zwyczaynych po 400 liw. dokładki. Wiceadmirałowie maią mieć rocznie po 15,000 liw. kontra admirałowie po 10,000 liw. szefowie dywizyy po 7000, kapitani okrętowi pierwszey klassy po 6250, a drugiey klassy 5500, kapitani fregat 4500, perucznicy po 2500. Prócz tego traktament na stół dawniey iuż uchwalony, nadal dla officyerow morskich potwierdzonym został. — W Nant zatrudniaią się teraz nadewszystko uzbraianiem korsarskich okrętów, bo te naywiększą korzyść czynią; rachuią bowiem że tam co tydzień na million w zdobyczy zabranych sprzętów przychodzi. W porcie i na warsztatach nic prawie nie robią tylko uzbraiaią podobne statki. Nie dawno wyszło ich ztąd 6 razem.

Korsarze nasi zabrali znowu Anglikom 15 okrętow z których 8 na północnym mo-

rzu zdobyto; i z nich od 12 armat przyprowodzono do Nant.

Minister woienny wydał obwieszczenie do kommissarzow dyrektoryatu po departamentach, zalecuiąc im, aby, gdy pokoy iuż obfitość przywraca, dostawienie żywności dla woysk w głąbsz kraiu powracaiących, naymniey żądaiącym zalicytowane było.

Dla ministra policyi uchwalono na rok 5ty rzeczypospolitey, oprócz iego pensyi, 2 mill: 540,000 liwr:

Jenerał Jourdan wybrany od departamentu Haute-Vienne na deputowanego przybył dnia wczorayszego do Paryza. Dnia 15 czytano w radzie 500 na taynym wydziale poselstwo dyrektoryatu o ustawie która przepisuie iak na dniu 19 t. m. los względem wychodzącego z dyrektoryatu członka, ma bydź ciągniony. Dyrektoryat zapatruie się na tę ustawę iako na przeciwną konstytucyi i niechce iey ani pieczętować ani ogłosić. Oto poselstwo zaszły żwawe spory, w których miedzy innemi Pastoret naybardziey przeciwił się dyrektoryatowi. Rada 500 odrzucaiąc to poselstwo, przystąpiła do dziennego porządku. Dyrektoryat zaś widząc swoie poselstwo nie przyiętym podobnież od rady starszych cofnął ie, a ustawę względem losowania wczoray pieczętować i ogłosić kazał.

Perlet w dzienniku swoim zapewnia, iż poseł nasz Barthelemy urząd Dyrektora bez wymawiania się przyymie, gdy wybor na niego padnie. Ma on go za naygodnieyszego z tych co się od tey znakomitey ubiegaią dostoyności. Deputowany Daubermenil radził wczoray w Radzie 500 dla uwiecznienia armiy naszych sławy wystawienie na placu zgody pamiętnik z napisem: „Rzeczplita zwycięztwem i pokoiem ustalona armiom.„ Ale względem tego proiektu nic ieszcze nie uradzono. Pogłoska iakoby Perlet od departamentu Lozer na konsula do Tripolis w Syrii był obrany iest nieprawdziwa.

Dyrektoryat dnia wczorayszego przepisał sposob, iakim nowi deputowani pełnomocnictwa swe udowodniać maią, aby do ciała prawodawczego wniyść mogli.

Wieść iakoby jenerał Ferrand, który przedtym w Valencien kommenderował, został deputowanym, nie prawdzi się.

Od brzegów Menu d. 23 Maia.

Już wielkie okazuią się poruszenia w armii Sambry i Mozy; główna kwatera jenerała Hoche, opuści w krótce Friedberg, a jenerał ten poiedzie na jaki czas do Paryża. Woyska należące pod iego komendę rozdzielone będą na cztery wielkie dywizye.

Jedno publiczne pismo udziela nam następne historyczne wiadomości o woynach, iakie odbyła Austrya w przeciągu dwóch wieków. Szczególność ta tym milszą czytelnikowi będzie, że mu przypomni znakomite zdarzenia w chronologicznym porządku, i przeświadczy o potędze i nie zmiernych źrzodłach Austryackiego domu.

I. Woyna z Portą Ottomańską od roku 1592. do 1606. ukończona przez zawarty pokoy w Sydwarok w Węgrzech d. 21, października 1606.

II. Woyna nazwana woyną trzydziestoletnią, zaczęta 1618. roku skończyła się w 1648. przez traktat Westfalski zawarty d. 14. października 1648. w Münster w Westfalii.

III. Woyna sukcesyi Mantuańskiey, zaczęta 1629. trwała do 1631.; zawarty był pokoy z Francyą przez traktat Ratyzboński d. 13. października 1630. a z Hiszpanią nastąpił z mocy wzaiemnego ułożenia się na dniu 6. kwietnia 1631. w Cherasco w Piemoncie.

IV. Druga woyna z Portą Ottomańską od roku 1661. do 1664. zawieszona na dwadzieścia lat traktatem zaszłym w Vasvar w Węgrzech d. 10. sierpnia 1664.

V. Woyna z Francyą od roku 1672. aż do 1678. ukończona traktatem w Niemegue w Hollandyi d. 5. lutego 1679.

VI. Trzecia woyna z Portą Ottomańską od roku 1683. aż do 1698. ukończona traktatem Karłowickim w Sklawonii d. 26. stycznia. 1699.

VII. Powtórna woyna z Francyą od roku 1688. do 1697. ukończona przez traktat zawarty w Ryswick w Hollandyi d. 30. października 1697.

VIII. Woyna sukcesyi Hiszpańskiey z Francyą i Hiszpanią od roku 1701. do 1713. ukończona traktatem w Rastadt w rzeszy Niemieckiey d. 6. marca 1714.

IX. Czwarta woyna z Portą Ottomańską od roku 1716. do 1718. ukończona przez traktat w Passarowic w Serwii d. 21. Lipca 1718.

X. Powtórna woyna z samą tylko Hiszpanią w względzie włoskich dzierżaw zaczęta roku 1717. skończona w 1720. przez traktat Wiedeński w Austryi d. 30. kwietnia 1725.

XI. Woyna toczona z Francyą i Hiszpanią od roku 1733. aż do 1739. ukończona z Francyą przez traktat Wiedeński w Austryi d. 3 października 1738. a z Hiszpanią przez traktat Wersalski d. 21. kwietnia 1739.

XII. Woyna z Portą Ottomańską od roku 1737. do 1739. ukończona traktatem Belgradzkim w Serwii d. 18. września 1739.

XIII. Woyna o sukcesyą Austryacką, po śmierci Karola VI, Cesarza, od roku 1740. aż do 1748. zaczęła się naypierwey z Prussami od roku 1740, i trwała do 1742. ukończona przez traktat Wrocławski i Berlinski w dniach 11. czerwca i 28. lipca 1742. z Bawaryą od roku 1741. do 1745. ukończona traktatem zawartym w Feussen w Szwabii, d. 22. kwietnia 1745. z Francyą razem i Hiszpanią trwała od roku 1741. aż do 1748. skończona przez traktat Akwizgrański. d. 18. Października 1748. Nareszcie po drugi raz z Prussami, zaczęta roku 1744. skończona w 1745. przez pokoy zawarty w Dreźnie 25 grudnia 1745.

XIV. Woyna siedmioletnia albo w porządku trzecia z Prussami, od roku 1756. aż do 1763. ukończona traktatem w Hubertsburg w Saxonii d. 15. lutego 1763.

XV. Czwarta woyna z Prussami w celu sukcesyi Bawarskiey od roku 1778. do 1779. ukończona traktatem w Teschen w wyższym Słązku d. 13. maja 1779.

XVI. Rozrożnienia z przymierzonemi prowincyami Hollandyi, od roku 1784 do 1785 w zamiarze wolney żeglugi na rzece Skaldzie, ukończone zawartym traktatem w Fontaineblau d. 8 listopada 1785.

XVII. Woyna z Portą Ottomańską od roku 1788 aż do zawieszenia broni w 1790 ugodżonego na ziezdzie w Reichenbach

w Sląsku i potym zawartego pokoiu w Szystowie d. 4 sierpnia 1791.

XVIII. Woyna z Francyą od roku 1792 aż do 1797 ukończona przez traktat pokoiu zawarty w Leoben w wyższey Styryi, d. 17 kwietnia 1797.

Frankfurtu d. 20. Maia.

Od dworu Moguńckiego będzie nie długo iak słychać, coś względem pokoiu z rzeszą ogłoszone. Domyślaią się, że ten wielką summę pieniędzy kosztować będzie, i że iuż d. 26 kwietnia coś względem niego zadecydowano.

Francuzki poseł, obywatel Rivals, w krótce do tuteyszych stron z Kassel spodziewany.

Xżę dziedziczny Hessen Kassel, który d. 17 do Hanau przybył, przeieżdzaiąc przez armią Francuzką wszędzie miał przydaną sobie od jenerała Hoche honorową wartę. Panuiący Landgraf spodziewany także w krótce do Hanau. Jenerał Hoche oczekiwany tu dziś na operę: *Palmira.*

Obydwa jenerałowie Werneck i Kray są od Arcy Xcia Karola do główney iego kwatery w Schwetzingen wezwani; pierwszy iuż tam poiechał. Jak słychać maią Arcy Xcia zainformować o cofnieniu się armii niższego Renu. Jenerał Spork będzie miał tym czasem kommendę.

Xżę Berry syn hrabiego Artezyi, który tu z Edynburga przybył, poiechał do korpusu Kondeusza.

Francuzki ambassador obywatel Barthelemy, przy kantonach Szwaycarskich, dopominał się aby żydzi Francuzcy iako obywatele rzeczypospolitey, równych praw z innemi obywatelami używali i od cła żydowskiego wolni byli.

Głowna kwatera jenerała Hoch w Friedbergu kosztuie co dzień miasto 4 do 500 ryńskich. Z Elberfeld uwieźli Francuzi wiele znacznych kupcow iako zakładników.

Przy Ulm z rozkazu Arcy Xcia Karola zaniechano iuż wszystkich robot około szańców i robotników rozpuszczono. Do fortec Theresienstadt i Josephstadt będzie wszystka artylleryа z tamtąd wzięta nazad odesłana.

Z Medyolanu d. 16. Maia.

Przedonegday obchodzono tu rocznicę wniyścia Francuzów do tego miasta.

Wysłani trzey deputaci od rządu Weneckiego, do traktowania pokoiu z jenerałem Buonaparte bawią tu iuż dni kilka. Drzewo wolności zaszczepione iest w wszystkich miastach kraju Weneckiego. Kommissarz woienny Boquet, który iak mówią popieczętował kassy miłosiernego bractwa w wielu miastach, nie będąc na to umocowanym, został areszto wany. Zapewniaią iż na wyspie Corfu wybuchnęła rewolucya, gdzie także wylądowali Francuzi.

Rozkaz jenerała Buonaparte wydany pod d. 10. maia zawiera co następuie:

Jenerał kommenderuiący, zaleca wszystkim jenerałom armii, aby iak nayściśley dopełniali warunek przymierza zawartego między rzecząpospolitą Francuzką i królem Sardyńskim, tyczący się niezwłocznego odsyłania dezerterów Sardyńskich pod eskortą do Piemontu. Zabrania wyraźnie pod naysurowszemi karami każdemu wodzowi woysk Francuzkich i Lombardzkich, by żadnego nie przyymowali Sardyńskiego dezertera.

DODATEK

DO N^ro^ 46.

GAZETY KRAKOWSKIEY

We Srzodę Dnia 7. Czerwca 1797.

Z Grodna d. 25. Maia.

Wczoray przybył tu Imperator w samo prawie południe, uprzedziwszy godzina czas wszystkim naznaczony. Wiazd iego nie miał żadney wystawności, zwłaszcza gdy ta była zabroniona. Xżę Repnin przyiechał tu wprzod trzema godzinami, miał go spodkać, lecz Imperator uprzedził go i tak niespodzianie wiechał do Grodna i stanął w zamku iż obywatele nie wiedzieli, że iuż przyiechał. Cały iego i Wielkich Xiążąt synow i całey świty ekwipaż złożony iest z 43 poiazdow po koni 8 i 10. Żadney nigdzie nie ma afsystencyi, konwoiu ani warty, oprocz w 3ch karetach przy kozłach po dwoch z kawaliergardy. Osoby przy nim w tey drodze są następuiące. Dwoch iego synow XX. Alexander i Konstanty. — Bezborodko kanclerz. — Nulidow, Neledyński, Troseczyński, i Roztropczyn sekretarze — Kuszełow, Kotuzow i X. Galiczyn jenerałowie. Obreskow i kilku adiutantow WW. Xiążąt. Resztę powozow zaymuie kuchnia, garderoba, apteka, feldiegry, rekwizyta rożne, maystry powozowi &c. Imperator stanąwszy w Grodnie poiechał za miasto nad rzeczkę Łososne w padaiącą do Niemna, tam zabawił cokolwiek oglądaniem sytuacyi Grodna i okolic, powrocił do miasta na obiad a po obiedzie dawał audyencyą obywatelom. Prezentowani przez Xięcia Repnina przystępowali poiedyńczo do ucałowania ręki, ktorą każdemu bez excepcyi podawszy każdego znowu bez excepcyi ucałował w twarz. Potym prezentowane było duchowieństwo, a po nim magistrat. Wszyscy doznali podobnych w przyięciu i ucałowaniu względow. Poźniey przybyła siostra króla Polskiego Pani Krakowska i inne damy tu znayduiące się, te przyiął z względami i dobrocią nieograniczoną, mówił z wielą obywatelami łaskawie i poufale, potym pożegnawszy wszystkich poszedł do swego pokoiu. Na wieczor zaprosił do stołu swego niektorych o-

bywateli. Przygotowane zaś od niektórych illuminacye, chciał aby palone nie były, bo nic nad serca nie żądał. Dziś rano o godzinie 6 wyiechał ztąd do Wilna, odprawiwszy wprzod rewią stoiącego tu pułku jen: maiora Merlina, z którego był kontent. Maiorowi kommenderuiącemu darował szpadę i pocałował go przy oddaniu; żołnierzom kazał dać po rublu. Potym odwiedzał lazaret zołnierski i ich wygody i ruszył ztąd kontent ze wszystkiego. W Wilnie ma stanąć iutro i zabawi tam 24 godzin. Prezentowany mu też był cały skład deputatow na trybunał Litewski dziś zaczynaiący się, których rownież przyiął łaskawie. W tym momencie zaczynaią się rugi czyli obranie marszałka.

P. S. Deputaci obrali marszałkiem P. Jagmina, a wice marszałkiem Korcia. Xżę Repnin wszędzie przyymuie Imperatora maiącego dla niego ufność i szacunek.

W dniu koronacyi w Moskwie Imperatorstwo Jchmość podpisali akt w którym następstwo na tron iest urządzone. Po śmierci dziś panuiącego Imperatora następcą tronu iest syn iego Alexander, a po nim całe mezkie pokolenie. Po wygaśnieniu tego pokolenia następstwo dziedziczne spada na drugiego syna i tak daley zachowuiąc koley pierworodności. Po wygaśnieniu całego pokolenia sukcessya spada na potomstwo męskie z pokolenia naystarszego syna i tak daley. Z tym zachowaniem iż płeć męska od płci żeńskiey ma pierwszeństwo. — Dalszy ciąg aktu zawiera ustawę regencyi i opieki w czasie małoletności następcy tronu. Zupełność lat 16 do panowania iest ustanowiona. Jeżeli sukcessya na takowe przypadnie pokolenie, która obcy tron posiada; na ten czas osoba sukceduiąca powinna obrać sobie iedną wiarę i tron, zwłaszcza kiedy tron, przywiązany iest do innego wyznania, a panuiący Rossyyscy są razem głową kościoła &c.

Król Polski wyiechać miał z Moskwy d. 28 kwietnia i powróci do Petersburga na początku maia.

Z Kolonii d. 18 *Maia.*

Rozesłano tu w tych dniach kontrybucyine bilety, podług których każdy mieszkaniec winien złożyć summę stosowną maiątkowi. Wymagaią Francuzi, aby w przeciągu ośmiu dni wypłacono im ostatnie dwie trzecie części trzech millionowey kontrybucyi, iaką nałożyli dopiero dnia 14 przeszłego miesiąca, a którey pierwsza część jeszcze zaspokoiona nie iest. Upomnienie się, zagrożone mocną exekucyą, oburzyło umysły mieszkańców. Wczoray i onegday zgromadzały się znaczne kupy po ulicach miasta, a mieszkańcy wielu domów ogłosili, iż iuż nic nie zapłacą chociażby naysurowiey z niemi postąpiono. Tego rana znalaziono tu przylopione pismo, w ktorym wezwani są mieszczanie aby trwali w swym przeciwieństwie, używaiąc wszelkich na to sposobów. Rząd nie oszczędza śrzodków, iakie roztropność podać może w tak krytycznym położeniu. Wysłał przedonegday w wieczor kuryera do jenerała Hoche przez co podchlebiamy sobie znacznego zmnieyszenia kontrybucyi. Dzisiay widzieliśmy ieszcze zgromadzony senat w tym samym celu.

Z Heildelbergu d. 20. *Maia.*

Dla uspokoienia rzeszy dowiaduiemy się tu, że ogłoszona od dyrektoryatu zasada pokoiu względem przyłączeń do Francyi, zaczena się od roku 4 rzeczypospolitey; zaczym o dekretach d. 14 maia 1793 przez które między innemi Moguncya do

Francyi przyłączoną została, nie masz wzmianki. Teraz mówią o dwoch kongressach pokoiu, ieden względem Niemiec, drugi względem Włoch; pierwszy ma bydź w Bernie, drugi w Udine.

Od armii Moreau przeszło prawda cożkolwiek iazdy dla niedostatku żywności za Ren, ale na to mieysce przybyło tu więcey piechoty.

Z Lizbony d. 26. Kwietnia.

Oczekuiąc iaki skutek wezmą negocyacye naszego dworu w Paryzu, o czym nam ostatnie wiadomości nie naylepsze czynią nadzieie, gotuiemy się wszelako przeciw Hiszpanii do obrony. Spokoyni iesteśmy, ieżeli tylko Hiszpanii mamy się z lądu obawiać. Grożą nam prawda, iż ich Francuzi będą pesiłkować, ale nie widać ieszcze przygotowań żadnych z strony Francyi do marszu, i nim to nastąpi, może też powszechna pacyfikacya zaydzie. My zapewne niemamy żadnego interessu wchodzenia czynniey w tę woynę iak dotąd; ale ieżeliby chciano nadużyć naszey słabości, którą sobie powiększaią, będziemi szukali sposobów w szlachetney rozpaczy, a przynaymniey się z nienacka nie damy wziąść.

Z Ulm d. 16. Maia.

Skład artylleryi, który od dawna w tuteyszym cekhausie zostawał, i od kilku dni iuż był na statki dla przewiezienia do Austryi włożony, został na nadeszły rozkaz nazad wyładowany i do cekhausu złożony. Będący w Heilbron skład ma tu bydź przywieziony. Od Renu przyprowadzono tu także 18 żelaznych i 12 metalowych armat, 4 moździerze i 4 bombowe skrzynki, które tym czasowo w cekhausie złożono.— Roboty około tuteyszych szańców z rozkazu Arcy Xcia Karola na nowo z wielkim pośpiechem rozpoczęto.

Z Hagi d. 20. Maia.

Flota nasza nie przestaie się uzbraiać wraz z lądowemi woyskami, i za powrotem admirała Winter z jenerałami Daendel i Dejean z Paryża zaraz na morze wypłynie.

Dziś z Amszterdamu donoszą, iż iest nadzieia, że podług życzenia Francuzkiego dyrektoryatu dwor Pruski uzna Batawską rzeczpospolitą. Nasza konstytucya iuż prawie do skutku doszła, umysły zbliżaią się do siebie, i wszystko oznacza, że się rewolucya bez zaburzenia zakończy.

Jest tu wiadomość, że dwor Rossyyski względem pokoiu między Anglią i Francyą miał się oświadczyć w sposobie bardzo pożytecznym dla Anglii.

Z Hagi d. 23. Maia.

Przeszłey soboty doszła zgromadzenia narodowego wiadomość, że Francuzi Wenecyą wzieli.

Mówią tu że Anglicy opanowali Peru bogatą wyspę Hiszpańską w Ameryce; ale ta wiadomość potrzebuie potwierdzenia.

Kolomna iedna armii Francuzkiey Sambry i Mozy uda się do Niderlandow i Bruxel będzie główną kwaterą jenerała Hoche. Około Dunkierki wytykaią oboz na 12 lub 14,000 woyska.

Departament Dyle w Niderlandach wymazał Xcia Ahremberg i wielu inney szlachty z listy emigrantów daiąc im wolność powrócenia do kraiu. W różnych kantonach departamentu les Ardennes panuią wielkie rozruchy, i dla uśmierzenia ich wysłano iuż woyska.

Z Hagi d. 25 Maia.

Mamy wiadomość z Paryża, iż z losu Letourneur z dyrektoryatu wykonawczego wyszedł.

DONIESIENIA.

Każdemu czyni sie wiadomo, iż na dniu 16tym przyszłego miesiąca czerwca, na ktorym to dniu, więcey Krakowskiey Akademii należących dobr do licytacyi iest wypisanych, ieszcze dwa nastepuiące, w Olkuskim dystrykcie położone kameralne dobra, w zachodnio Galicyiskiey dobr kameralnych administracyi, na grodzkiey ulicy pod Nrem domu 97mym o 9tey godzinie z rana, w dzierżawe na trzy lata to iest od 24 czerwca teraźnieyszego do 23 czerwca 1800 roku publicznie zalicytowane będą iako to:

Adwokacya Kuzniczka za pierwsze wywołanie ceny zł. Ryn. 2893 x. 16. Folwark Debowy gor. Z wsią Krzykawa - - - - - zł. Ryn. 1072 x. 16.

Od licytowania szczegulnie żydzi są wyłączeni, a licytować mogą ci dzierżawy życzący czwartą część wyżey wyrażoney fiskalny ceny przed licytacyą złożyć maią.

W Krakowie dnia 29go maia 1797 roku.

Gdy ze strony tuteyszego Południowo Pruskiego rządu, został sukcessvyny likvitacyyny proces względem pozostałości po zmarłym w miesiącu lipcu roku 1791. w klasztorze Lubiszewskim, w cyrkule Kostańskim, bez testamentu, Urodzonym X. Jozefie Damianie Sadowskim, tytularnym opacie reguły S. Benedykta w Orłowie, dawniey bywszym przeorze, leżącego w Krakowskim klasztoru Tynieckiego, otwarty; wzywaia sie zatym publicznie, iego nieznaiomi sukcessorowie i wierzyciele, a szczególniey zaś niewiadomo gdzie sie znayduiące dzieci od brata zmarłego, to iest 5 pozostałych dzieci równie po zmarłym urodzonym Władysławie Sadowskim, iako to. 1. Wincenty, 2. Jakób, 3. Jan, 4. Stanisław Stadoscy, którzy w woysku niegdyś Polskim służyli, 5. Anna Sadowska, ktora na Ukrainie za Haskowskiego, niegdyś porucznika Polskiego w zameście poszła; tudzież maiaca sie w Krakowie w Klasztorze znaydowac Magdalena Sadowska, córka Kazimierza Sadowskiego, lub ieżeli umarła iey sukcessorowie, iako też klasztor Tyniecki, aby sie za ninieyszym, na wyznaczony od konsyliarza rządowego Heriny termin, na dzień 6. lipca roku 1797. w tuteyszym rządzie, przed południem o godzinie 10, z dowodami okazuiącemi prawo do pozostałości po wzmiankowanym wyżey Opacie Sadowskim, albo osobiście, albo przez umocowanych do tego, i opatrzonych informacyami, stawili, bo inaczey ieżeli się niestawia, proces bedzie podług przepisow ukończony, i cała pozostałość Urodzonemu Jozefowi Sadowskiemu w Niegowniczkach pod Olkuszem, w Krakowskim, ktory sie iuż iako syn od brata zmarłego wywiodł, i temu który się ieszcze iako prawy sukcessor wylegitimuie, wydana będzie, a wszystkich innych do sukcessyi roszczących sobie pretensye z ich dowodami do posiadaczow na potym, całey sukcessyi podług prawa kraiowego odeśle sie. Z resztą dla o podal mieszkaiących sukcessorow i wierzycieli, którzy odległości mieysca lub dla innych okoliczności prawnych, niemogli by sie tu na wyznaczony termin osobiście stawić i tu niemieli żadnych znaiomości, proponuie im sie kommissarzy sprawiedliwości Wolfa, Markowskiego, Gebharda, i Gaderyana, żeby sobie iednego z pomiedzy nich obrali, i tego dostateczna informacya i pełnomocnictwem dla popierania ich prawey sprawy opatrzyli. Wydane w Poznaniu dnia 26. Września 1796.

Urodzeni Michał i Franciszek Tomiccy bracia rodzeni, chcac sie dowiedzieć o życiu Michała, Tomickiego stryia swego rodzonego, ktory ieszcze przed rokiem 1753 z Woiewodztwa przedtym Krakowskiego odalił sie, oraz o pozostałych może naturalnych iego sukcessorach. Upraszaią wszystkich, ktorych ninieysza odezwa doyść może, aby o potrzebny iuż powyższey wiadomości, do kantoru Gazety Polskiey Krakowskiey doniesienie swoie uczynić raczyli, gdy w razie nie będących iuż przyżyciu rekwirowanych osob, sami wraz z siostrami, substancyi po Michale Tomickim, iako rodzonym stryiu pozostałey dopominać się będą mieli prawo.

Dobra następuiące są na sprzedarz, 1*mo*. Wioska Przeginia w Cyrkule Krakowskim pół trzeci mili od Krakowa, ćwierć mili od brzegu Wisły sytuowana, na trakcie do Bielska, i do Lipowca z lasem i innemi wygodami.

2*do*. Wioska Zakrzow czyli Kapelańskie zwana w Gallicyi wschodniey o pół ćwierci mili od mostu Wielickigo, także nad brzegiem Wisły położona.

3*tio*. Dworek w Kazimierzu pod Nrem. 26. przy Krakowie z ogrodami, placami, szpiklerzami, stayniami, wozowniami, piwnicami, officyną, oraz z cegielnią szopami i budowami do tey potrzebnemi, nad brzegiem Wisły.

Ktoby sobie życzył bądź częściami, bądź razem wszystkich tych Possessyy dziedzicznych nabyć, ma się referować do W. Meciszewskiego Adwokata pod Nrem. 248. mieszkaiącego, tam dostatecznie o szacunku, i o sposobie nabycia uwiadomiony zostanie.